

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/148/2017
Identifikačné číslo spisu:	1014894304
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1014894304.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu F. O., narodeného XX. X. XXXX, bývajúceho v W. - mestskej časti F., zastúpeného Legalmile Holíková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 22, IČO: 50 190 130, v mene ktorej ako konateľka koná advokátka JUDr. Natália Holíková, proti žalovanej SECURITON Servis, spol. s r. o., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 73, IČO: 35 693 835, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12C/8/2004, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. júla 2014 sp. zn. 3Co/160/2014, 3Co/181/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 24. februára 2014 č. k. 12C/8/2004-428 pripustil zmenu žaloby tak, ako to žalobca požadoval v jeho podaní zo 17. decembra 2013, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené 18. decembra 2013.

2. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) v záhlaví označeným uznesením tak, že ho podľa § 218 ods. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“) odmietol, pretože bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Predmetným rozhodnutím odvolací súd zároveň zrušil uznesenie súdu prvej inštancie z 24. februára 2014 č. k. 12C/8/2004-429 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. K odmietnutiu odvolania nad rámec doplnil, že podanie žalobcu zo 17. decembra 2013 je potrebné v porovnaní s petítom, ktorého zmenu súd prvej inštancie pripustil uznesením z 22. marca 2007 č. k. 12C/8/2004-78, považovať len za špecifikáciu a rozšírenie uplatnených nárokov, a nie za čiastočné späťvzatie žaloby.

3. Proti odmietajúcemu výroku uznesenia odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol zrušenie uznesenia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f) O. s. p. a dovolacími dôvodmi uvedenými v § 241 ods. 2 písm. a) a c) O. s. p. Odvolaciemu súdu vyčítal, že sa

dôsledne nezaoberal jeho námietkou, že podanie zo 17. decembra 2013 je čiastočným späťvzatím žaloby a nie návrhom na pripustenie zmeny žaloby. Uviedol, že v porovnaní s podaním z 8. októbra 2004, na základe ktorého súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby uznesením z 22. marca 2007 č. k. 12C/8/2004-78, žiada menej, a preto je nevyhnutné aplikovať § 96 O. s. p. Pokiaľ teda odvolací súd vyhodnotil procesné úkony žalobcu o čiastočnom späťvzatí žaloby v časti náhrady mzdy, príslušenstva a výšky žiadanej nemajetkovej ujmy len ako špecifikáciu a rozšírenie uplatnených nárokov, postupoval nesprávne a žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom.

4. Žalovaná právo vyjadriť sa k dovolaniu žalobcu nevyužila.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná aj po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. aj nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas na to oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal.

8. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu boli upravené v ustanovení § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.

9. V preskúmvanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu bolo prípustné, ak ním bolo napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu [§ 239 ods. 1 písm. a) O. s. p.] alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska [§ 239 ods. 1 písm. b) O. s. p.]. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) išlo o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) išlo o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

10. Dovolanie žalobcu smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu (jeho časti), ktorým odmietol jeho odvolanie. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu nevykazuje znaky ani jedného z uznesení uvedených v ustanoveniach vymenovaných vyššie. Prípustnosť dovolania preto podľa § 239 O. s. p. neprichádza do úvahy.

11. V súlade s ustanovením § 242 ods. 1 O. s. p., ktoré ukladalo dovolaciemu súdu povinnosť prihladiť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, bolo postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

12. Vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. a) až e) a g) O. s. p. žalobca nenamietal a ich existenciu po preskúmaní veci nezistil ani dovolací súd.

13. Žalobca v dovolaní tvrdil, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) O. s. p.].

14. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. sa rozumel postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznával (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu).

15. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu vychádzala pred účinnosťou Civilného sporového poriadku zo záveru, že o odňatie možnosti konať pred súdom ide tiež v prípade postupu súdu, ktorým sa z určitého dôvodu odmieta zaoberať meritom veci (odmieta podanie alebo konanie zastaví alebo dovolací súd odmieta odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (viď napríklad R 23/1994, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 106/2004, 3 Cdo 263/2014, 4 MCdo 23/2012, 5 Cdo 258/2013, 7 Cdo 36/2010).

16. Dovolací súd preto najskôr preskúmal, či boli splnené procesné podmienky na odmietnutie odvolania žalobcu.

17. Podľa § 202 ods. 3 písm. f) O. s. p. odvolanie nebolo prípustné proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu.

18. Podľa § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odvolací súd odmietol odvolanie, ktoré smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nebolo odvolanie prípustné.

19. S poukazom na citované ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku možno uzavrieť, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bola pripustená zmena žaloby nie je uznesením, ktoré Občiansky súdny poriadok umožňoval napadnúť odvolaním. Postup odvolacieho súdu, ktorý takéto odvolanie žalobcu odmietol, je preto správny.

20. K námietke žalobcu, že odvolací súd nesprávne posúdil jeho procesný úkon ako zmenu žaloby, a preto nesprávne aplikoval § 95 O. s. p., dovolací súd uvádza, že nesprávne posúdenie procesného úkonu by malo za následok odňatie možnosti konať pred súdom len vtedy, ak by v dôsledku nesprávneho posúdenia procesného úkonu došlo k neposkytnutiu súdnej ochrany, teda by súd o uplatnenom nároku už meritorne vôbec nerozhodoval. O takýto prípad ale v preskúmvanej veci nejde. Pripustením zmeny žaloby, ku ktorej došlo uznesením súdu prvej inštancie z 24. februára 2014 č. k. 12C/8/2004-428, sa totiž v plnom rozsahu vyhovel návrhom žalobcu, ktoré sú zaznamenané v zápisnici z pojednávania konanom 30. mája 2013 (č. l. 342), bližšie špecifikované podaním zo 17. decembra 2013 (č. l. 418) a

napokon opätovne zopakované na pojednávaní konanom 4. februára 2014 (č. l. 427). Rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie preto žalobcovi prístup k súdnej ochrane nijako neobmedzili, a v konečnom dôsledku nemohlo dôjsť ani k odňatiu možnosti konať pred súdom.

21. Žalobca svoje dovolanie odôvodňoval aj nesprávnym právnym posúdením veci [§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.] . Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. (porovnaj napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012 či 7 Cdo 116/2013).

22. So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že v preskúmvanej veci dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 239 O. s. p., a neboli zistené ani podmienky prípustnosti podľa § 237 O. s. p. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) C. s. p. bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

23. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd nerozhodoval, lebo konanie nie je doteraz skončené. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p., ktoré sa v zmysle § 453 ods. 1 C. s. p. primerane použije aj na dovolacie konanie, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozhodnutím, ktorým sa končí konanie u odvolacieho alebo dovolacieho súdu, sa rozumie len také rozhodnutie, ktorým sa končí konanie vo veci samej. Rovnako ako dovolací súd nerozhoduje o trovách dovolacieho konania v prípade, ak zruší rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne aj rozhodnutie prvoinštančného súdu) a vec vracia na ďalšie konanie (§ 453 ods. 3 C. s. p.), tak nerozhoduje o trovách dovolacieho konania ani v prípade, ak dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (a ak konanie nebolo už skôr skončené). Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalobcu podané proti uzneseniu súdu prvej inštancie o pripustení zmeny žaloby, nepochybne nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. O trovách dovolacieho konania preto rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí o uplatnenom nároku.

24. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.